

II. vyd., 1921 a 1924; Dupuis: „Relations internationales“ v Recueil des Cours de l'Académie de droit international, 1924, I.; Hoiyer: „Le Pacte de la Société des Nations“, 1926; Gonsiorowski: „Société des Nations et Problème de la Paix“, II., 1927; Redslob: „Théorie de la Société des Nations“, 1927; Mandelstam: „La conciliation internationale d'après le Pacte et la jurisprudence du Conseil de la Société des Nations“ v Recueil des Cours de l'Académie de droit international, 1926, IV. Podrobnější literatura o i-i v uvedeném spise Stowellové.

Ladislav Vošta.

Invalidé

viz Váleční poškozenci.

Invalidní pojištění

viz Sociální pojištění.

Inženýr.

I. Pojem. II. Ochrana titulu inženýr. III. Právo v zemích českých. IV. Právo na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. V. Trestní sankce.

I. Pojem. Inž. byl původně ten, kdo vymýšlel, navrhoval a řídil práce a stavby k dobývání a hájení neb opevňování míst k účelům vojenským. Slovo inž. jest odvozeno ze španělštiny, kde řidič strojů válečných (ingenio) byl zván ingenioros. Později byl nazýván inž-em i ten, kdo řídil práce a stavby veřejné (silnice, mosty), a to po příkladu Francie, kdež byl r. 1720 zřízen inž-ský sbor mostní a silniční a založena byla r. 1795 ku vzdělání inž-ů tohoto oboru zvláštní škola. Rozvoj práce technické vedl pak k rozlišování inž-ů vojenských od inž-ů civilních, kterými byli označováni inž-ři pracující jednak jako úředníci pro stát, obec, země nebo jako soukromí podnikatelé pro průmysl a potřeby soukromníkův (viz Ottův Slovník Naučný čl. Inženýr). Tak v Rakousku v nař. státního ministerstva z 8. XII. 1860, č. 268 ř. z., o zásadách organizace státní stavební (recte technické) služby bylo v § 27 vysloveno, že úkol státních stavebních orgánův má býti omezen jen na to, co se státu přímo dotýká a úplně a spolehlivě může býti provedeno jenom za jeho přímého vlivu. Pro obstarávání jinakých do technického oboru spadajících věcí obcí, korporací, publika a pod. budtež zřízení nezávisle na státní správě civilní inženýři. Institut ten byl vyhrazen zvláštní úpravě (srov. Technikové civilní). Jménem inž. rozumí se tedy v obecné mluvě všeobecně technik určitého školského vzdělání,

mající schopnost pro některý z rozmanitých oborů technických.

II. Ochrana titulu inž. Názvu inženýrského bylo často zneužíváno a přikládaly si jej i osoby, jež svým nedostatečným technickým vzděláním a činností názvu toho jistě nezasloužily a tím řádný vývoj technických odvětví jen ohrožovaly. Náprava byla zjednána tím, že bylo prohlášeno, že titulu inženýrského mohou používat jen ti, kdož splnili určité podmínky a že neoprávněné používání titulu inženýrského bylo prohlášeno za trestné. Podmínky ty byly jednak určité vzdělání jednak i zaměstnání v určitých úřadech veřejných anebo provozování určitých činností technických. Na tom ustalo právo uherské v nař. min. kultu a vyučování z 23. V. 1890, č. 22578/1890, R. T. č. 126.

Dále šlo právo rakouské, které pozorujíc za války, jaké škody působila nevyjasněná otázka názvu inženýrského, v čís. nař. z 14. III. 1917, č. 130 ř. z., na základě § 14 zák. zák. státního čís. 141/1867 ř. z., vydaném, prohlásilo titul inženýrský za titul čistě stavovský, kterého může používat výlučně jen ten, kdo prokázal určitý stupeň technického vzdělání. Je-li to titul stavovský, nesmí býti ani částí titulu služebního a proto byla všechna služební označení, v nichž přichází slovo inž. k označení služebních míst (mimo vojsko a námořnictvo), prohlášena za nepřipustná. V tom jest rozdíl od práva uherského, v němž název inž. byl připuštěn i v titulech úředních.

III. Právo v zemích českých. V Rakousku a tedy nyní v zemích českých a v územích inkorporovaných jsou oprávněny označovat svůj stav názvem inž. (Ing.) osoby, které prokázaly určitý stupeň technického vzdělání.

Jsou to A. osoby, jež absolvovaly vysoké školy směru technického a podrobily se příslušným zkouškám, totiž:

1. osoby, které a) řádně absolvovaly studia na některé tuzemské vysoké škole technického směru (technická vysoká škola, montanistická vysoká škola, vysoká škola zemědělská) a to na některém odborném oddělení (i vysoké škole obchodní), pro něž jsou předepsány aspoň 2 státní zkoušky a b) vykonaly tyto předepsané státní zkoušky po případě zkoušku diplomovou nebo dosáhly doktorátu na některé z těchto vysokých škol (§ 1, odst. 1). Jako tuzemské školy padají v úvahu do převratu školy na území státu rakouského, po převratu na území státu našeho.